

อำนาจปกครองตนเองขององค์การปกครองกีฬาระหว่างประเทศ
ภายใต้บริบทของกฎหมายกีฬา
Autonomy of International Sport Governing Organizations in
Context of the Sports Law

*¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสถียรภาพ นาลวง

Assistant Professor Dr. Sthianrapab Naluang

**อาจารย์จุฬาร จงสถิตยธรร

Chula Chongsathitthavorn

บทคัดย่อ

กฎหมายกีฬาเป็นระบบกฎหมายเอกชน ที่มีมาจากสามแหล่งหลัก ประกอบด้วยกฎ ข้อบังคับ และประเพณีทางกีฬา คำตัดสินชี้ขาดข้อพิพาทขององค์การกีฬาโอลิมปิก คำวินิจฉัยชี้ขาดของศาลกีฬาโลก และหลักกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไปในทางกีฬา กฎหมายกีฬาเป็นระบบกฎหมายที่ใช้ภายในประชาคมกีฬาโลก ด้วยอำนาจที่เป็นอิสระของกฎหมายกีฬาทำให้องค์การกีฬามีอำนาจปกครองตนเอง โดยมีกฎหมายกีฬาเป็นเครื่องมือป้องกันการแทรกแซงจากอำนาจจากองค์การภายนอกในการใช้ ติความ แก้ไข เปลี่ยนแปลงกฎระเบียบกีฬา การคัดเลือกผู้นำกีฬา และรูปแบบการปกครองขององค์การกีฬา

คำสำคัญ: อำนาจปกครองตนเอง องค์การปกครองกีฬา กฎหมายกีฬา

ABSTRACT

Sports law is recognized as private law system. Sports law deriving from several sources including the rules, regulations and customs of sport (Lex Ludica), the jurisprudence of the Olympic Games (Lex Olympica), jurisprudence of Court of Arbitration of Sport (Lex Sportiva) and principles international law in sport (Jus

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ โทมัส อไควนัส มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ คณบดีคณะนิติศาสตร์ (Assistant Professor at Thomas Aquinas School of Law, Assumption University; Dean, the School of Law)

**อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม รองคณบดีคณะนิติศาสตร์ (Lecturer in Law at Faculty of Law, Siam University; Associate Dean at the Faculty of Law)

Commune). Sport law is a body of rules governing the practice of sport and resolution of disputes in sport. Autonomy of sports law creates autonomy of international sport organizations because the law provides sporting competences including the ability of international sports governing bodies, without undue external influence, to establish, amend and interpret sporting rules, to select sporting leaders and governance styles.

Keywords: autonomy, sport governing organizations, sports law

1. บทนำ

องค์การปกครองกีฬาระหว่างประเทศมีหลายรูปแบบ องค์การที่สำคัญคือ คณะกรรมการโอลิมปิกสากล (International Olympic Commission) สหพันธ์สมาคมกีฬานานาชาติ (international sports federations) ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการปกครองกีฬานานาชาติในขอบเขตอำนาจของตนเอง ภายใต้ประมวลข้อบังคับ (rulebooks) และธรรมนูญ (constitutions) ของตนเอง ซึ่งเป็นกฎที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้กับกีฬาที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของตน และได้กลายเป็นกฎกติกาที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมการพัฒนากีฬาและอุตสาหกรรมกีฬารวมถึงการปกครองกีฬา ทำให้ได้รับสถานะเป็นกฎหมายกีฬา (sports law) ที่มีสภาพบังคับในทางกฎหมาย โดยศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาโลก (Court of Arbitration for Sport) เป็นองค์กรสูงสุดที่มีอำนาจชี้ขาดข้อพิพาททางกีฬา เนื่องจากองค์การปกครองกีฬานานาชาติมีอำนาจและหน้าที่เป็นของตนเอง ทำให้มีความเป็นอิสระจากองค์กรของรัฐบาลท้องถิ่น ในระดับเดียวกับองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งมีสิทธิคุ้มกันภายใต้กระบวนการทางกฎหมายในระดับองค์การระหว่างประเทศอื่นๆ² แนวคิดของหลักการปกครองตนเองขององค์กรกีฬาระหว่างประเทศ ได้ปรากฏอย่างเด่นชัดในช่วงทศวรรษที่ 1990 เพราะในปี ค.ศ. 1992 Butch Renolds นักกรีฑาวิ่ง 400 เมตร ชาวสหรัฐ ได้ยื่นฟ้องขอให้ US District Court for the Southern District of Ohio เพิกถอนคำสั่งของสหพันธ์สมาคมกรีฑานานาชาติ (International Association of Athletics Federations: IAAF) ที่ตัดสิทธิเขาไม่ให้เขาเข้าร่วมแข่งขันกรีฑานานาชาติตามกฎหมายขององค์การต่อต้านสารต้องห้ามทางการกีฬาโลก (WADA) หลังจาก US District Court for the Southern District of Ohio ได้พิพากษาคดี *Reynolds v. IAAF* [1992] 841 F.Supp 1444, 1452 (S.D. Ohio) รองประธาน IAAF ได้ออกแถลงการณ์ตอนหนึ่งความว่า “ศาลได้สร้างปัญหาเป็นอย่างมากในการทำงานของเราในด้านการบังคับกฎสำหรับการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา แต่เราไม่ได้ใส่ใจ

² Ken Foster. (2003). Is There a Global Sports Law *Entertainment Law*, 12(1), pp. 2-3.

ในคำวินิจฉัยนั้น เพราะเรามีกฎหมายของเราเอง ซึ่งมีสถานะที่อยู่เหนือกว่า (supreme)” การแสดงออกของผู้บริหารของ IAAF ดังกล่าว ได้เร่งให้แนวคิดเรื่องอำนาจปกครองตนเองขององค์กรกีฬาระหว่างประเทศและกฎหมายกีฬาระหว่างประเทศให้เป็นรูปธรรมให้เร็วยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันมีข้อถกเถียงว่ากฎหมายกีฬานานาชาติ ควรเป็นกฎหมายกีฬาระหว่างประเทศ (international sports law) หรือกฎหมายกีฬาโลก (global sport law) หรือมีสถานะอื่นใด

ในบทความนี้ ผู้เขียนจะนำเสนอบทวิเคราะห์ในปัญหาว่า “องค์กรปกครองกีฬาระหว่างประเทศมีสถานะในทางกฎหมายเช่นไรและกฎหมายกีฬาระหว่างประเทศมีบทบาทหน้าที่อย่างไร” โดยจะวิเคราะห์ปัญหาในบริบทของกฎหมายกีฬาระหว่างประเทศ โดยผู้เขียนจะวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกฎหมายกีฬาระหว่างประเทศกับกฎหมายกีฬาโลก ซึ่งศาลท้องถิ่นใช้กฎหมายกีฬาระหว่างประเทศบังคับกับกีฬา ในทางตรงกันข้าม กฎหมายกีฬาโลกได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายภายใน นักวิชาการหลายฝ่ายได้ใช้แนวคิดของกฎหมายกีฬา (lex sportiva) อธิบายถึงความเป็นโลกาภิวัตน์ของกฎหมายกีฬา อย่างไรก็ตาม มีนักวิชาการบางฝ่าย เช่น Ken Foster ศาสตราจารย์กฎหมายกีฬาแห่งมหาวิทยาลัยวอร์วิค (University of Warwick) มีข้อโต้แย้งว่า “กฎหมายกีฬา” ควรมีความเท่าเทียมกับ “กฎหมายกีฬาโลก”³ อาจด้วยแนวคิดดังกล่าว ทำให้เกิดแนวคิด “กฎหมายกีฬาโลก” ทำให้สหพันธ์กีฬานานาชาติมีอำนาจปกครองตนเอง ซึ่งหมายความว่า การใช้อำนาจขององค์กรกีฬานานาชาติจะไม่ถูกแทรกแซงโดยระบบกฎหมายภายในและกฎหมายกีฬาระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นการโต้แย้งหลักนิติธรรมในการใช้บังคับกฎหมายระหว่างประเทศ

2. หลักการพื้นฐานของกีฬา และกฎหมายกีฬา

หลักการพื้นฐานของกีฬา และกฎหมายกีฬา เป็นอย่างไร แยกพิจารณาดังนี้

2.1 หลักการพื้นฐานของกีฬา

หลักการพื้นฐานของกีฬา คือ การเล่น การแข่งขัน และการเตรียมความพร้อมของการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อให้บรรลุผลในด้านการพัฒนาร่างกายและจิตใจ ในอีกบริบทหนึ่ง กีฬาเป็นศิลปะแขนงหนึ่ง ดังนั้น การเล่นกีฬาหรือการแข่งขันกีฬาถือว่าการแสดงศิลปะ ในยุคดึกดำบรรพ์ การฝึกฝนด้านกีฬาเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงเพื่อเป็นนักรบ ในยุคใหม่ กีฬาเป็นวิทยาศาสตร์ การเล่นกีฬา

³ Ibid.

มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาร่างกายให้แข็งแรงและเพื่อการแข่งขัน⁴ องค์ประกอบของกีฬามีอยู่หลากหลาย คือ การเล่นและการแข่งขันอย่างเป็นระบบ ภายใต้กฎเกณฑ์หรือกฎกติกา (formalism) และมีปรัชญาที่ประกอบด้วย ความมีน้ำใจนักกีฬา การพัฒนาศักยภาพการแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศ การเล่นอย่างเป็นธรรม การเคารพกฎกติกา การไม่เลือกปฏิบัติทางเพศและเชื้อชาติ การมีสุนทรียภาพ การสร้างค่านิยมให้ผู้ชมกีฬา⁵

2.2 หลักการพื้นฐานของกฎหมายกีฬา

“กฎหมายกีฬา” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “sports law” และกับคำในภาษาละตินว่า “lex sportiva” หมายถึงกฎหมายที่ใช้ควบคุมกีฬา (law regulation sports) เป็นกฎหมายที่พัฒนามาจากกฎกติกาทางกีฬาหรือจารีตประเพณีทางกีฬา กฎหมายกีฬาจึงเป็นกฎหมายที่มีความสัมพันธ์กับกีฬา⁶ ศาลกีฬาโลก (CAS) ได้อธิบายความหมายไว้ว่า “กฎหมายกีฬา” เป็นการประมวลกฎกติกา กีฬาสากลที่ใช้บังคับเฉพาะกับกิจกรรมกีฬา⁷ (Alfonso, 2014, p. 2)

“กฎกติกา กีฬาสากล” (lex ludica) เป็นกฎกติกาที่จัดทำโดยองค์การปกครองกีฬานานาชาติสูงสุด (supreme international governing sport bodies) ของแต่ละชนิดกีฬานานาชาติ ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าสถาบันตุลาการในประเทศรวมถึงสถาบันตุลาการระหว่างประเทศไม่อาจก้าวล่วงเข้าไปตีความและบังคับใช้กฎหมายให้ขัดหรือแย้งกับกฎกติกา กีฬาสากลนั้น นอกจากนี้ นักกีฬาสมัครเล่นหรือนักกีฬาอาชีพก็ต้องถือปฏิบัติตามกฎกติกาสากลนี้ด้วย หากฝ่าฝืนก็อาจมีโทษทางวินัย⁸

“หลักการแข่งขันที่เป็นธรรม” (principle of fair play) เป็นหลักการสำคัญยิ่งที่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬา เช่น นักกีฬา บุคลากรกีฬา จะต้องยึดถือและเชิดชู หลักการนี้ถือเป็นหัวใจของกฎหมายกีฬา จึงถูกนำไปบัญญัติอยู่ในกฎกติกา กีฬาทุกชนิดจนกลายเป็นกติกาสากล

⁴ Stanford University. (2020). Philosophy of Sport. Available at <https://www.bing.com/search?> (last visited May 1, 2022).

⁵ Ibid.

⁶ Robert Simon Simon. (2007). Fair Play: The Ethics of Sport, Second Edition. Boulder: Westview Press.

⁷ Alfonso Valero. (2014). In search of a working notion of Lex Sportiva. *International Sports Law Journal*, 14 (12), pp. 3-11.

⁸ Ibid.

“หลักการแข่งขันที่เป็นธรรม” (principle of fair play) อยู่บนฐานของปรัชญาการแข่งขันกีฬาที่ว่า “คุณค่าของการแข่งขันกีฬามีใช้การได้ชัยชนะ แต่เป็นการก้าวข้ามอุปสรรคอันเป็นคุณค่าในการแข่งขันของฝ่ายตรงข้าม” ดังนั้น ผู้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาจึงต้องใช้ความพยายามให้ดีที่สุดที่เป็นคุณค่าของตนเอง ด้วยเหตุนี้จึงมีกฎกติกาทางกีฬาห้ามมิให้เอาเปรียบผู้เข้าร่วมแข่งขันด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การใช้สารกระตุ้น เพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะ

กฎหมายกีฬาเป็นระบบกฎหมายเอกชน ที่มีมาจากสามแหล่งหลัก ประกอบด้วยกฎข้อบังคับ และประเพณีทางกีฬา (Lex Ludica) คำตัดสินชี้ขาดข้อพิพาทขององค์การกีฬาโอลิมปิก (Lex Olympica) คำวินิจฉัยชี้ขาดของศาลกีฬาโลก (Lex Sportiva) และหลักกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไปในทางกีฬา (General Principles of International Law) กฎหมายกีฬาเป็นระบบกฎหมายที่ใช้ภายในประชาคมกีฬาโลก (Jus Commune)

2. กฎหมายกีฬาระหว่างประเทศ และกฎหมายกีฬาโลก

กฎหมายระหว่างประเทศแตกต่างจากกฎหมายกีฬาโลกหรือไม่อย่างไร เป็นข้อถกเถียงมานานหลายทศวรรษ Ken Foster ศาสตราจารย์กฎหมายกีฬาแห่ง University of Westminster อธิบายว่ากฎหมายระหว่างประเทศ คือ กฎหมายที่ใช้บังคับว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับรัฐ ดังนั้น กฎหมายระหว่างประเทศทางกีฬาย่อมหมายถึงกฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้บังคับกับกีฬาหรือในประชาคมกีฬา⁹ สอดคล้องกับความเห็นของ James A.R. Naiger ศาสตราจารย์กฎหมายระหว่างประเทศแห่ง Willamette University College of Law ที่ได้อธิบายว่า โดยที่กระบวนการในการจัดทำกฎหมายและสาขาของกฎหมาย กฎหมายระหว่างประเทศทางกีฬา มีสถานะเป็นกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยกีฬา และจัดเป็นสาขาหนึ่งของกฎหมายระหว่างประเทศ โดยมีสถานะเป็นหลักกฎหมายจารีตประเพณีของกฎหมายระหว่างประเทศทางกีฬา (jus commune)¹⁰

กฎหมายระหว่างประเทศมีความหมายกว้างกว่าหลักการของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น ที่มุ่งถึงกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศเท่านั้น และได้รวมเอา “หลักแห่งกฎหมาย” (rule of law) เข้าไว้ด้วย ซึ่งเป็นหลักความคุ้มกัน (immunity) ที่มีความสำคัญต่อกีฬา หลักแห่งกฎหมายเป็นหลักการที่อยู่เบื้องหลังของรัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตยของประเทศตะวันตก ประกอบด้วยหลักความเป็น

⁹ Ken Foster. (2003). Is There a Global Sports Law? *Entertainment Law*, 12(1), pp. 2.

¹⁰ James A.R. Nafziger. (1999). Globalizing Sport Law. *Marquette Sport Law*, 9(1), 225, 237.

ธรรมในการรับฟังประชามติในกระบวนการจัดทำกฎหมาย การใช้อำนาจตามอำเภอใจ หรือการตัดสินใจโดยปราศจากเหตุผล และการตัดสินใจที่เป็นกลาง หลักทั่วไปแห่งกฎหมาย สามารถลดทอนอำนาจการพิจารณาพิพากษาคดีเมื่อต้องใช้กฎหมายกีฬา¹¹

ในทางกลับกัน กฎหมายกีฬาโลก อาจให้คำจำกัดความได้ว่า หมายถึง “กฎระเบียบทางกฎหมายของภาคกีฬาซึ่งเป็นภาคเอกชนและมีความเป็นอิสระ กฎกติกานานาชาติใช้บังคับบังคับข้ามพรมแดนระหว่างองค์การเอกชนระหว่างประเทศที่มีอำนาจปกครองกีฬา กฎหมายกีฬาโลกมีอำนาจเป็นอิสระและมีผลผูกพันที่เกิดจากความตกลงที่ยื่นต่อสหพันธ์กีฬาระหว่างประเทศ ที่ไม่ได้อยู่ในระบบกฎหมายภายในประเทศ ในมตินี้กฎหมายกีฬาโลกเป็นกฎหมายเฉพาะที่เป็นชุดของหลักการที่มาจากวิธีของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกิดจากกฎเกณฑ์ทางกีฬาและการตีความกฎเกณฑ์นั้นโดยสหพันธ์กีฬานานาชาติ กฎเกณฑ์นี้แยกเป็นกฎหมายที่มีความเป็นอิสระอย่างสากล ซึ่งเป็นปรีชาญาณว่า สหพันธ์กีฬานานาชาติมีอำนาจปกครองตนเอง (autonomy) ไม่อยู่ภายใต้การบังคับของศาลและรัฐบาลของรัฐใดๆ (stateless) เป็นที่มาของอำนาจสากลที่ให้การรับรองว่า สหพันธ์กีฬานานาชาติได้รับสิทธิคุ้มกันเช่นเดียวกับการระหว่างประเทศ¹²

ความแตกต่างระหว่างกฎหมายระหว่างประเทศทางกีฬากับกฎหมายกีฬาโลกได้รับการพัฒนาโดย Barrie Houlihan¹³ ซึ่งเขาได้แสดงข้อคิดเห็นว่า “กีฬานานาชาติ” เป็นเช่นเดียวกับกฎหมายระหว่างประเทศ ที่ถูกนำไปบัญญัติไว้ในกฎหมายภายในประเทศ ในโลกยุคใหม่ความเป็นกีฬานานาชาติได้รับการยอมรับจากรัฐต่างๆ และกลายเป็นกรอบแนวคิดด้านกฎเกณฑ์ในประเทศ

“กีฬาโลก” ทำให้เกิดที่มระดับชาติไม่ชัดเจนหรือเกิดขึ้นอย่างหลวมๆ จนทำให้เกิดเป็น “กีฬาปราศจากรัฐ” ซึ่งได้แสดงออกโดยอย่างน้อยกีฬาอาชีพสองชนิดกีฬา ได้แก่การแข่งขันรถจักรยาน การแข่งขันรถยนต์สูตรหนึ่ง ชื่อของทีมเป็นชื่อของบริษัทข้ามชาติที่เป็นบริษัทผู้สนับสนุน (corporate sponsors) กีฬาโลกทำให้ความเป็นกีฬาท้องถิ่นลดน้อยลงและมีความหลากหลาย ในยุคใหม่การสนับสนุนกีฬาขึ้นอยู่กับผู้สนับสนุนไม่ใช่บทบาทของรัฐอีกต่อไป Barrie Houlihan ให้ข้อสรุปว่า “ความเป็นสากลของกีฬา ทำให้รัฐเข้ามาควบคุมน้อยลง หรือทำให้เกิดรูปแบบในการปกครองตนเอง (self-governance) ภายใต้เงื่อนไขใบอนุญาต การรับรอง และการอบรม ของระดับกีฬานานาชาติ

¹¹ Ken Foster, p. 2.

¹² Gunther Teubner, Editor. (1997). *Global Law Without State*. Andover: Dartmouth, pp. 3 - 28.

¹³ Barrie Houlihan. (1991). *Governance, Globalization and Sport*. Paper presented Anglia Polytechnic University LLM Sports Law Seminar, November 1999.

ระดับภูมิภาค เช่น สหภาพยุโรป ได้นำมาซึ่งการเกิดอัตลักษณ์ของระบบการควบคุมและรูปแบบของ “ธรรมาภิบาล” (good governance)

ความแตกต่างระหว่างกีฬานานาชาติและกีฬาโลกแสดงให้เห็นความแตกต่างในแนวคิด คือ แนวคิดกีฬานานาชาติกับแนวคิดกีฬาโลก อ้างอิงถึงปรากฏการณ์ของความเป็นโลกาภิวัตน์ของ กฎหมายกีฬา ทำให้กฎหมายกีฬาเปลี่ยนสถานะเป็น “กฎหมายกีฬาโลก” (global law) เป็นผลทำให้ สหพันธ์กีฬานานาชาติได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายภายในโดยปริยาย ปรากฏการณ์นี้ทำให้ระบบ กฎหมายเอกชนของสหพันธ์กีฬานานาชาติ เช่น คณะกรรมการกีฬาโอลิมปิกสากล (IOC) สหพันธ์ สมาคมฟุตบอลนานาชาติ (FIFA) ได้แสดงออกถึงความเป็นระบบกฎหมายเอกชนอย่างชัดเจน กล่าว โดยเฉพาะระบบอนุญาโตตุลาการกีฬาที่แยกต่างหากจากระบบอนุญาโตตุลาการท้องถิ่นอย่างเป็นทางการ เอกเทศ หลักสภาพบังคับของสัญญาอนุญาโตตุลาการกีฬาอาจมาจากข้อบังคับขององค์กรปกครอง กีฬา หรือจากกฎระเบียบในการแข่งขันกีฬา ย่อมผูกพันผู้มีส่วนได้เสียโดยอัตโนมัติ กฎหมายภายในรัฐ จะก้ำกึ่งเข้าไปควบคุมไม่ได้ เพราะเป็นเขตอำนาจขององค์กรกีฬาโดยเฉพาะ อันเป็นหลักการสากล ของกีฬา¹⁴

3. การปกครองกีฬาระหว่างประเทศ

สมาคมสหพันธ์กีฬาระหว่างประเทศได้ออกกฎหมายและจัดทำหลักการปกครองทั่วไปเป็น ของตนเองเพื่อให้มีอำนาจปกครองตนเองไปทั่วโลก ทำให้เกิดระบบพหุกฎหมาย (legally plural regime) ในการปกครองตนเองที่เป็นอิสระจากการปกครองของรัฐ ซึ่งเรียกว่าระบอบกฎหมาย “การ ปกครองกีฬาระหว่างประเทศ” นำมาซึ่งคำถามหลายประการ กล่าวโดยเฉพาะ คือ

มีลักษณะเฉพาะของกฎหมายที่เกิดจากการปกครองระหว่างประเทศหรือไม่?

กฎหมายนี้เรียกว่ากฎหมายกีฬาที่ทำให้องค์กรมีอำนาจคุ้มครองความเป็นอิสระจากระบบ กฎหมายจากรัฐหรือไม่?

สหพันธ์กีฬาระหว่างประเทศมีอำนาจทางกฎหมายในการปกครองตนเองหรือไม่?

ในการตอบคำถามเหล่านี้จำเป็นต้องวิเคราะห์อย่างระมัดระวัง และเป็นที่มาของสภาพของ กฎหมายกีฬา ซึ่งนำไปสู่การสร้างหลักการบังคับใช้กฎหมายกีฬา ที่มีการจำแนกออกเป็น 4 ระดับชั้น ดังนี้

¹⁴ Margareta Baddeley. 2020. The extraordinary autonomy of sports bodies under Swiss law: lessons to be drawn. *The e International Sports Law Journal*, 20(1-2), pp. 4-5.

1. กฎของเกมส์ (The rules of the game)

กีฬาแต่ละชนิดมีกฎกติกาทางเทคนิคเป็นของตนเอง กฎกติกาดังกล่าวมาจากการกำหนดขึ้นโดยสหพันธ์กีฬาระหว่างประเทศ มีสถานะเป็นกฎกติกาการปกครองหลักของกีฬาที่มีผลผูกพันให้ประชาคมกีฬานั้นๆ ต้องปฏิบัติตาม

2. หลักจริยธรรมของกีฬา (The ethical principles of sport)

กฎกติการูปแบบนี้มีใช้เป็นกติกาทางเทคนิคแต่เป็นกฎกติกาว่าด้วยกฎการแข่งขันกีฬา ต้องเป็นธรรมและเที่ยงตรง (fairness and integrity) ซึ่งเรียกว่า “การมีจิตวิญญาณของการแข่งขันกีฬา” (spirit of the game) กฎกติกานี้มักจะเกิดปัญหาขึ้นเสมอเมื่อมีการนำคดีขึ้นสู่ศาล เพราะเป็นกฎกติกาเฉพาะกีฬาแต่ละชนิดที่ไม่มีอยู่ในกฎหมายทั่วไปที่ใช้ในศาล แต่เป็นกฎหมายภายในของประชาคมกีฬา โดยถือว่าเป็น “กฎหมายเฉพาะ” (lex specialis) ที่ใช้ปกครององค์การปกครองกีฬาโลก (global sport governing organizations)

3. กฎหมายกีฬาระหว่างประเทศ (International sports law)

เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปของประชาคมกีฬาโลกว่า กฎหมายกีฬาระหว่างประเทศเป็นหลักกฎหมายทั่วไปที่ใช้กับกีฬาโดยอัตโนมัติ ซึ่งเป็นหลักแห่งการคุ้มครองพื้นฐาน (principle of basic protection) เช่น กระบวนการที่เป็นธรรมและสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม (due process and the right to a fair hearing) ซึ่งมีสถานะเป็น “หลักนิติธรรมแห่งกีฬา” (rule of law in sport)

4. กฎหมายกีฬาโลก (global sports law)

สามารถอธิบายในแง่มุมทางกฎหมายได้ว่าเป็นหลักการที่เกิดจากกฎและข้อบังคับของสหพันธ์กีฬาระหว่างประเทศหรือสหพันธ์กีฬานานาชาติในฐานะเป็นกฎแห่งความผูกพันทางสัญญาที่มาจากข้อตกลงร่วมกัน (contractual order)¹⁵ ที่มีลักษณะเฉพาะและเป็นเอกภาพ

หลักแห่งกฎเกณฑ์ทั้งสี่ประการข้างต้น จะนำเสนอหลักการมาขยายความ ดังนี้

¹⁵ กฎระเบียบทางกีฬามีสถานะเป็นข้อตกลงร่วม (collective agreement) เช่น ข้อบังคับของสมาคมกีฬา จึงมีผลผูกพันสมาชิกในฐานะเป็นสัญญารูปแบบหนึ่งที่ถือว่าสมาชิกได้ตกลงกันกำหนดขึ้น เช่นเดียวกับข้อบังคับของบริษัทที่ถือว่าเป็นสัญญาของผู้ถือหุ้น (shareholder's agreement) เกี่ยวกับการบริหารจัดการบริษัทที่มีผลผูกพันผู้ถือหุ้นและกรรมการบริษัท

3.1 กฎของเกมส์ (The rules of the game)

ภายใต้หลักการที่ว่า กีฬาเป็นการแข่งขันที่อยู่บนพื้นฐานของกฎกติกา ดังนั้น หากการแข่งขันที่ไม่มีกฎกติกาจะไม่ใช้กีฬา ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวถึงกีฬาทุกชนิดกีฬาจึงต้องเล่นภายใต้กฎกติกาที่เป็นเทคนิคของกีฬานั้นๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากการกำหนดของสหพันธ์กีฬานานาชาติของแต่ละชนิดกีฬา กฎหมายซึ่งเป็นกฎกติกาภายนอกจึงไม่สามารถลบล้างกฎกติกาเฉพาะนี้ได้ ความสำคัญอย่างยิ่งยวดของกฎกติกา คือ *กฎกติกาต้องไม่ไร้ความหมายและตามอำเภอใจ* หากกฎของการเล่นฟุตบอลกำหนดว่า การยิงประตู 1 ครั้ง เท่ากับ 1 คะแนน หรือกีฬารักบี้กำหนดกติกาการให้คะแนนว่า วางทรายได้ 5 คะแนนเตะลูกเข้าประตูหลังจากวางทรายแล้วได้อีก 2 คะแนน เรียกว่าได้ 1 ประตู ดังนั้นบุคคลหรือองค์กรใดๆ ย่อมไม่อาจลบล้างกติกาดังกล่าวโดยอาศัยกฎหมายบ้านเมือง

กฎกติกาภายใต้องค์การปกครองกีฬามีสถานะเป็นกฎหมายภายในของกีฬา ปัญหาว่า องค์การภายนอกมีอำนาจเปลี่ยนแปลงกฎกติกากีฬาได้หรือไม่ ในความเห็นทั่วไปถือว่าสามารถทำได้ แต่เกิดขึ้นได้ยาก เช่น ในปี ค.ศ. 1996 ศาลกีฬาโลก (CAS) ได้วางบรรทัดฐานไว้ในคดี *Mendy v. IABA; OG. Atlanta 006* ว่า “ศาลยุติธรรมมีอำนาจวินิจฉัยการใช้กฎการแข่งขันกีฬาที่ได้สร้างข้อจำกัดที่เกิดขึ้นจากอำเภอใจหรือฝ่าฝืนกฎหมาย หรือฝ่าฝืนความสงบเรียบร้อยของสังคม หรือหลักกฎหมายทั่วไป” ซึ่งหมายความว่ากฎกติกากีฬาย่อมไม่ได้รับการคุ้มกันจากอำนาจการทบทวนขององค์กรตุลาการได้อย่างสิ้นเชิงหากเป็นกฎกติกาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย¹⁶

3.2 หลักจริยธรรมของกีฬา (The ethical principles of sport) เป็นเจตนารมณ์หรือ

หลักการของกีฬา ซึ่งเป็นหลักความเท่าเทียมที่อยู่เบื้องหลังของกฎกติกาของกีฬา หลักการนี้ทำให้การแข่งขันกีฬาเกิดความเป็นธรรม ด้วยเหตุนี้องค์การปกครองกีฬาสากลจึงได้จัดทำกฎแห่งจริยธรรมขึ้นภายในชนิดกีฬาของตนเอง ประกอบด้วยหลัก 4 ประการ คือ หลักความเป็นธรรม หักความความซื่อสัตย์ หลักความมีน้ำใจนักกีฬา และหลักลักษณะเฉพาะของกฎของการแข่งขัน

1. หลักความเป็นธรรม เป็นหลักการพื้นฐานของการแข่งขันกีฬา เพราะหลักการพื้นฐานประการหนึ่งของการแข่งขันกีฬา คือ ความไม่แน่นอนของผลการแข่งขัน การดำรงไว้ซึ่งหลักการนี้ก่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมและเท่าเทียม การสร้างกฎกติกาที่สามารถทำให้ผู้เข้าร่วมแข่งขันมีโอกาสเท่าเทียมกัน ไม่สร้างความได้เปรียบให้แก่ผู้ร่วมแข่งขันรายใดรายหนึ่ง ย่อมก่อให้เกิดโอกาสที่จะชนะการแข่งขันได้อย่างเท่าเทียม

2. หลักความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ หลักการนี้มีความสำคัญต่อการทำให้ผลการแข่งขันกีฬาเกิดขึ้นจากความสามารถของนักกีฬา มิใช่เกิดจากการบิดเบือนผลการแข่งขันกีฬา เช่น การล้ม

¹⁶ Ken Foster, p. 5.

กีฬาด้วยวิธีการต่างๆ ซึ่งทำให้ผลการแข่งขันผิดไปจากความเป็นจริง อันเป็นการไม่ซื่อสัตย์ต่ออาชีพของตนเองและเป็นการหลอกลวงสาธารณชนผู้ชมกีฬา

3. หลักความมีน้ำใจนักกีฬา หมายถึง การมีความศรัทธาในนักกีฬาที่เล่นกีฬาด้วยการเคารพกฎกติกาและการเข้าใจกฎกติกา โดยจะต้องเล่นกีฬาอย่างเป็นธรรมตามกฎกติกา ไม่เอาเปรียบคู่แข่งเพื่อมุ่งหวังที่จะเอาชัยชนะ และรู้แพ้รู้ชนะรู้อย่าง

4. หลักลักษณะเฉพาะของกฎของการแข่งขัน คือ การกำหนดกฎกติกาการแข่งขันที่แน่นอนและใช้กับทุกคน การเปลี่ยนกฎอันเป็นเทคนิคของกีฬาย่อมส่งผลต่อการแข่งขันอันเป็นลักษณะเฉพาะของกติกการแข่งขันกีฬานั้น เช่น การแข่งขันรถยนต์ ซึ่งมีการกำหนดคุณลักษณะของรถ หากมีการเปลี่ยนแปลงกฎอย่างกระทันหันหรือปราศจากเหตุผลทางเทคนิค ย่อมทำให้การแข่งขันเกิดความไม่เป็นธรรมสำหรับผู้เข้าแข่งขันซึ่งไม่มีทักษะในการขับหรือควบคุมรถตามกติกาใหม่

4. กฎหมายกีฬาระหว่างประเทศ (International Sports Law)

กฎหมายกีฬาระหว่างประเทศ (International Sports Law: ISL) มีสองประเด็นที่ควรต้องพิจารณา คือ สถานะทางกฎหมายของกฎหมายกีฬาระหว่างประเทศ และบทบาทหน้าที่ของกฎหมายกีฬาระหว่างประเทศ

4.1 สถานะทางกฎหมายของกฎหมายกีฬาระหว่างประเทศ

กฎหมายกีฬาระหว่างประเทศหรือกฎหมายกีฬาสากล (Lex Ludica) มีสถานะในทางกฎหมายเป็นหลักกฎหมายกีฬาทั่วไป ศาลกีฬาโลกได้วางบรรทัดฐานว่า สถาบันกีฬา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหพันธ์กีฬา ต้องปฏิบัติตามหลักกฎหมายทั่วไป ซึ่งมีที่มาจากแหล่งที่หลากหลาย เช่น กฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ (jus commune) ที่ประกอบด้วยหลักสำคัญ คือ หลักสัญญาต้องเป็นสัญญา (pacta sunt servanda) หลักความเท่าเทียม (equity) หลักความได้สัดส่วน (proportionality) หลักความรับผิดชอบส่วนบุคคล (personal liability) หลักลาภอันมิควรได้ (unjust enrichment) หลักความผูกพันที่ย่อมขึ้นอยู่กับการตีความแห่งกรณี (clausula rebus sic stantibus)¹⁷

4.2 บทบาทหน้าที่ของกฎหมายกีฬาระหว่างประเทศ

กฎหมายกีฬาระหว่างประเทศมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือในการปกครองกีฬาโดยองค์การกีฬาระหว่างประเทศ ประกอบด้วย คณะกรรมการโอลิมปิกสากล (International

¹⁷ Ibid., p. 7.

Olympic Committee: IOC) องค์การสารต้องห้ามทางการกีฬาโลก (World Anti-Doping Agency: WADA) และสหพันธ์กีฬาระหว่างประเทศ (international sport federations) โดยสหพันธ์กีฬาระหว่างประเทศเป็นองค์การกีฬามีหน้าที่และอำนาจในการจัดกิจกรรมกีฬาในระดับระหว่างประเทศ หรือนานาชาติ ในเงื่อนไขทางกฎหมาย องค์การปกครองกีฬาดังกล่าวมีสถานะเป็นสมาคมเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายภายในประเทศ ซึ่งมีสมาคมกีฬาระดับชาติเป็นสมาชิก ซึ่งสหพันธ์และสมาชิกจะร่วมกันจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศภายใต้กฎระเบียบของสหพันธ์กีฬานั้นๆ ซึ่งจะทำให้กฎกติกาทางกีฬามีสภาพเป็นกฎหมายกีฬามหาชนระหว่างประเทศที่ใช้บังคับระหว่างองค์กรกีฬาในแต่ละชนิดกีฬา โดยมีศาลกีฬาโลกเป็นศาลสูงสุดพิจารณาและชี้ขาดข้อพิพาทกีฬาที่เกิดขึ้นในระดับนานาชาติ ทั้งนี้ เพื่อหลีกเลี่ยง มิให้ศาลระดับชาติเข้ามาแทรกแซงในการพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทกีฬาระหว่างประเทศ ซึ่งจะนำมาซึ่งปัญหาการไม่สอดคล้องกันในการตัดสินคดีและการตัดสินไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของกีฬา ทั้งนี้ เพราะกฎหมายกีฬาเป็นกฎหมายทางเทคนิคเฉพาะกีฬา และปัญหาจำนวนมากเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นมูลเหตุสำคัญทำให้เกิดความต้องการกฎหมายกีฬาระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศ กล่าวโดยสรุปได้ว่า กฎหมายกีฬาระหว่างประเทศ (ISL) เป็นชุดของหลักการ ข้อบังคับ และกระบวนการควบคุมกีฬาระหว่างประเทศเพื่อส่งเสริมความเป็นเอกภาพของกีฬาระหว่างประเทศ¹⁸

5. กฎหมายกีฬาโลก (Global Sports Law)

กฎหมายกีฬาโลกเป็นแนวคิดใหม่ที่พยายามสร้างปทัสฐานของสังคมและสภาพบังคับของกฎหมายในประชาคมกีฬาโลก ที่สหพันธ์กีฬาโลกต้องยึดถือและปฏิบัติตาม โดยกฎหมายกีฬาโลกเกิดขึ้นจากเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. องค์กรที่ได้อำนาจมาจากธรรมนูญการปกครองกีฬาเหนือกีฬาระหว่างประเทศหรือกีฬานานาชาติ ธรรมนูญของสหพันธ์ทำให้เกิดหลักการพื้นฐานที่จะทำให้เกิดความผูกพันในการปฏิบัติตามกฎที่สหพันธ์ได้กำหนดขึ้น
2. สถาบันการระงับข้อพิพาททางกีฬาระหว่างประเทศ ทำให้เกิดความต้องการมีระบบอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศซึ่งเป็นระบบภายนอก ไม่ว่าจะเป็นอนุญาโตตุลาการชั่วคราวหรือ

¹⁸ Carmen Perez Gonzalez. 2014. International Sports Law and the Fight Against Doping. Conference Paper No. 5/2014, organized by European Society of International Law, Vienna, September 4-6, 2014.

อนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจ หรือสถาบันอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ที่มีเขตอำนาจทั่วโลกและสามารถบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศทางกีฬา

3. กฎหมายกีฬาโลกมีลักษณะเฉพาะและมีปทัสถานที่เป็นเอกลักษณ์ อันเป็นจารีตประเพณีและแนวทางปฏิบัติของสหพันธ์กีฬาระหว่างประเทศ ที่มีการบูรณาการให้หลักการมีความสอดคล้องต้องกันเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติได้ทั่วโลก

4. กฎหมายกีฬาโลกไม่มีสถานะเป็นชุดของหลักกฎหมายเปรียบเทียบ กล่าวคือ มิใช่เป็นหลักกฎหมายทั่วไปที่มีที่มาจากการเปรียบเทียบกฎหมาย

5. กฎหมายกีฬาโลกก่อให้เกิด “ระบบการคุ้มกัน” (immune system) ที่จะต้องได้รับการเคารพจากศาลในประเทศ กฎหมายกีฬาโลกไม่มีลักษณะเป็นกฎหมายของรัฐท้องถิ่น (de-localized) และไม่ต้องการการยอมรับนับถือเฉพาะหรือการรับรองจากระบบกฎหมายภายในประเทศ กฎหมายกีฬาโลกทำหน้าที่เป็นหลักกฎหมายที่ศาลภายในประเทศนำมาใช้บังคับแก่กรณี ซึ่งมีผลให้บริบทของกีฬาระหว่างประเทศไม่อยู่ภายใต้การควบคุมโดยรัฐ

6. กฎหมายกีฬา (Lex Sportiva)

กฎหมายกีฬามีสองประเด็นที่ควรพิจารณา ดังนี้

6.1 ลักษณะและที่มาของกฎหมายกีฬา

ความแตกต่างระหว่างกฎหมายระหว่างประเทศทางกีฬากับกฎหมายกีฬาโลกเป็นที่ถกเถียงในทางวิชาการอย่างกว้างขวาง โดยมีข้อถกเถียงถึงลักษณะเฉพาะของ “กฎหมายระหว่างประเทศทางกีฬา” ซึ่งทำให้เกิดการยอมรับให้เป็น “กฎหมายกีฬา” ซึ่งมีลักษณะพื้นฐาน 2 ประการ ดังนี้

ประการแรก มีลักษณะเป็นปทัสถานระหว่างประเทศที่เกิดจากกฎและแนวทางปฏิบัติของสหพันธ์กีฬาระหว่างประเทศ เป็นธรรมเนียมที่มีความเป็นอิสระจากกฎหมายภายใน

ประการที่สอง มีลักษณะเฉพาะทางกฎหมาย ที่ไม่ได้มาจากบรรทัดฐานของศาลในประเทศ จากลักษณะทั้งสองประการดังกล่าว ทำให้กฎหมายกีฬามีอีกสถานะหนึ่งเป็นกฎหมายโลกของประชาคมกีฬาที่ไม่ขึ้นอยู่กับการอุปถัมภ์ของรัฐใด แต่เป็นกฎที่รัฐบาลท้องถิ่นให้การยอมรับนับถือด้วยเหตุนี้กฎหมายกีฬาจึงมีบทบาทเป็นทั้งความตกลงร่วมกัน (collective agreement) และเป็นทั้งกฎหมายระหว่างประเทศ ที่มีสถานะเป็นเสมือนอนุสัญญาระหว่างรัฐที่นำมาใช้กับกีฬา¹⁹

¹⁹ Michael Beloff and others. (2012). Sport Law. London: Blumsbury Publisng, p. 5–10.

6.2 กฎหมายกีฬาในฐานะเป็นกฎหมายพ่อค้า

กฎหมายกีฬาเป็นกฎกติกาของสหพันธ์กีฬานานาชาติ อีกทั้งเป็นกติกาที่มาจากกฎหมายระหว่างประเทศทางกีฬาและกฎหมายกีฬาโลกซึ่งประกอบด้วยลักษณะพื้นฐาน 3 ประการดังที่กล่าวใน 6.1 ข้างต้น สำหรับกฎหมายพ่อค้า (lex mercatoria) ประกอบด้วยลักษณะพื้นฐาน 3 ประการ ดังนี้

1. ปทัสถานของกฎหมายเกิดจากจารีตประเพณีทางการค้าระหว่างประเทศและทางปฏิบัติด้านสัญญาของพ่อค้าและได้กลายมาเป็นมาตรฐานทางการค้า

2. เป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติยกเว้นไม่นำกฎหมายภายในมาใช้บังคับกับข้อพิพาท

3. อนุญาโตตุลาการถือเป็นกลไกระงับข้อพิพาทที่จำเป็นสำหรับการค้า

ด้วยลักษณะพื้นฐานสามประการของกฎหมายพ่อค้า ทำให้กฎหมายกีฬามีและกฎหมายพ่อค้ามีสถานะเป็นระบบกฎหมายเอกชนที่เป็นเอกเทศจากกฎหมายภายใน ดังนั้น หลักการทั่วไปของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นที่มาอีกแหล่งหนึ่งของกฎหมายกีฬาและกฎหมายพ่อค้า เช่น จารีตประเพณีที่ถือปฏิบัติทั่วไป (jus commune) ดังที่กล่าวรายละเอียดข้างต้น²⁰

7. กฎหมายกีฬาโลกกับความเป็นระบบกฎหมายที่เป็นอิสระ

กฎหมายกีฬาโลกกับความเป็นระบบกฎหมายที่เป็นอิสระเป็นผลมาจากแนวคิดที่ว่า องค์การปกครองกีฬานานาชาติ ได้แก่สหพันธ์กีฬานานาชาติต่างๆ มีความเป็นอิสระจากการปกครองภายในหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งกฎหมายกีฬาโลกไม่อยู่ภายในบังคับของกฎหมายภายใน ซึ่งปรากฏการณ์ทำนองเดียวกันนี้เคยเกิดขึ้นกับการยืนยันอำนาจของสหภาพการค้าของอังกฤษในช่วงปี ค.ศ. 1906 ถึง 1982 โดยอ้างว่าองค์การปกครองการค้าระหว่างประเทศมีการคุ้มกันจากกฎหมายภายใน สำหรับองค์การปกครองกีฬานานาชาติมาจากลักษณะนานาชาติและลักษณะของการปกครองตนเอง องค์การปกครองกีฬานานาชาติที่ได้รับการคุ้มกันทางการทูตอันเกิดจากจารีตประเพณีของกฎหมายระหว่างประเทศคือ IOC (คณะกรรมการโอลิมปิกสากล) มีลักษณะเป็นกึ่งรัฐ โดยอำนาจของกฎหมายระหว่างประเทศจึงไม่อยู่ภายใต้บังคับของศาลภายใน²¹

สถานะทางกฎหมายของ IOC ซึ่งมีสถานะเทียบเท่ากับนิติบุคคลระหว่างประเทศ (international personality) ดังที่ศาลสูงสุดของสหรัฐอเมริกาได้วินิจฉัยไว้ในคดี *Defranz v. USOC* (1980) 492 F.Supp 1181 ที่คณะกรรมการโอลิมปิกสากลสหรัฐ (USOC) ไม่ส่งทีมนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่กรุงมอสโกในปี ค.ศ. 1980 เพื่อประท้วงโซเวียตที่ส่งทหารเข้าไปรุกราน

²⁰ Ibid.

²¹ Ken Foster, p. 12.

ออฟกานีสถาน ซึ่ง USOC ได้รับอำนาจดังกล่าวมาจาก Amateur Sport Act 1978 ซึ่งบัญญัติว่า USOC เป็นตัวแทนของประเทศสหรัฐ ในฐานะคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งชาติที่เป็นส่วนหนึ่งของ คณะกรรมการโอลิมปิกสากล ซึ่งได้รับการยอมรับโดยกฎหมายของสหรัฐให้มีสถานะเป็นองค์การ ระหว่างประเทศที่มีความเป็นอิสระและเป็นองค์กรปกครองสูงสุดของกีฬานานาชาติ การใช้สิทธิ ประท้วงกล่าวถึงว่าเป็นการกระทำของรัฐ (state actor) ที่ศาลภายในไม่ได้อำนาจก้าวล่วงเข้าไป เพิกถอนหรือยับยั้งได้ โดยศาลสูงสหรัฐได้วินิจฉัยคดีดังกล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า “สภาองค์กรสปีดเทหนัก ว่าคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งชาติจัดตั้งและเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการโอลิมปิกสากล ซึ่งกฎของ องค์การนี้จะต้องได้รับการปฏิบัติตาม (must conform) คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งชาติได้รับอำนาจ มาจากคณะกรรมการโอลิมปิกสากลที่มีอำนาจเหนือและเป็นเจ้าของกีฬาโอลิมปิก” คำวินิจฉัยแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าองค์กรปกครองกีฬาสูงสุดมีสถานะเป็นกึ่งรัฐและมีอำนาจเป็นของตนเองที่รัฐ จะต้องให้การยอมรับนับถือ

8. สรุป

จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า กฎหมายกีฬามีที่มาจากแหล่งที่สำคัญ ประกอบด้วย กฎ ข้อบังคับ และประเพณีทางกีฬา คำวินิจฉัยชี้ขาดของศาลกีฬาโลก คำวินิจฉัยของ องค์การกีฬาโอลิมปิกสากล และหลักกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไปที่ใช้ในกีฬา ด้วยความเป็นโลกา นุวัตของกีฬา ทำให้กฎหมายกีฬามีสถานะเป็นกติกากีฬาสากลที่ใช้บังคับข้ามชาติโดยไม่มีรัฐเป็นระบบ กฎหมายเอกชนภาคกีฬา เป็นกฎหมายที่สร้างอำนาจปกครองตนเองให้แก่องค์กรปกครองกีฬา ระหว่างประเทศให้เป็นอิสระจากการครอบงำของหน่วยงานรัฐใดๆ นอกจากนี้กฎหมายกีฬาได้รับการ ยอมรับให้เป็นหลักการพื้นฐานของกีฬาเทียบได้กับกฎหมายพ่อค้าที่เป็นระบบกฎหมายเอกชนและเป็น พื้นฐานทางการค้าระหว่างประเทศที่ยอมรับในความผูกพันทางสัญญาร่วมกันอันเป็นความตกลงร่วมกัน ของสถาบันนานาชาติทางการค้า เช่นเดียวกับกฎหมายกีฬาที่มีพื้นฐานมาจากกฎของสหพันธ์กีฬานานาชาติซึ่งมีลักษณะเป็นข้อตกลงร่วม อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันแนวโน้มในการยอมรับให้สหพันธ์กีฬานานาชาติมีสถานะเป็นกึ่งองค์กรระหว่างประเทศ และมีสิทธิคุ้มกันทางการทูตเช่นเดียวกับรัฐมี กว้างขวางขึ้น การกระทำขององค์การกีฬาดังกล่าวมีผลเทียบเท่ากับการกระทำของรัฐที่ศาลท้องถิ่น มักจะไม่ก้าวล่วงเข้าไปแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือระงับยับยั้ง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ในปัจจุบันมีแนวโน้ม เป็นที่ยอมรับให้ระบบกฎหมายกีฬาเป็นระบบกฎหมายเอกชนที่เป็นอิสระจากระบบกฎหมายภายใน ทำให้องค์การสูงสุดกีฬานานาชาติได้รับการคุ้มกันจากหลักทั่วไปของกฎหมายระหว่างประเทศ

บรรณานุกรม

- Baddeley, Margareta. 2020. The extraordinary autonomy of sports bodies under Swiss law: lessons to be drawn. *The e International Sports Law Journal*, 20(1-2), pp. 3-17.
- Beloff, Michael, Kerr, Tim, Demetriou, Marie and Beloff, Rupert. (2012). Sport Law. London: Blumsbury Publisng
- Foster, Ken. (2003). Is There a Global Sports Law? *Entertainment Law*, 12(1), pp. 1-18.
- Gonzalez, Carmen Perez. 2014. International Sports Law and the Fight Against Doping. Conference Paper No. 5/2014, organized by European Society of International Law, Vienna, September 4-6, 2014.
- Houlihan, Barrie. (1991). Governance, Globalization and Sport. Paper presented Anglia Polytechnic University LLM Sports Law Seminar, November 1999.
- Nafziger, James A.R. (1999). Globalizing Sport Law. *Marquette Sort Law*, 9(1), pp. 225-238.
- Siekmann, Robert C.R. and Soek, Janwillem. (2012). Lex Sportiva: What is Sports Law?. The Hague. T.M.C. Asser Press.
- Simon, Robert Simon. (2007). Fair Play: The Ethics of Sport, Second Edition. Boulder: Westview Press.
- Stanford University. (2020). Philosophy of Sport. Available at <https://www.bing.com/search?> (last visited May 1, 2022).
- Teubner, Gunther, Editor. (1997). Global Law Without State. Andover: Dartmouth, pp. 3-28.
- Valero, Alfonso. (2014). In search of a working notion of Lex Sportiva. *International Sports Law Journal*, 14 (12), pp. 3-11.